

Lenora

(Baladă de G. A. Bürger).

Lenora 'n zori s'a deșteptat
Din vise-apăsătoare:
«Ești mort, sau, Vilhelm, m'ai uitat ?
Cît să te-aștept eu oare?» —
Cu oastea lui Frederic-craiu
Plecase 'n luptă cu alaiu
La Praga, făr' să-i scrie
'Napoii cînd o să vie.

Ci craiul și dușmanca lui
N-au mai avut ce face ;
De vrajbă înfirșit sătui
Ei încheiară pace ;
Iar oștile în cînt și chiu,
Cu sunet, zingăt, chiot viu,
Veneau împodobite
Cu ramuri înverzite.

Din sus, din jos, din șes, din deal,
Pe drum și pe cărare
Curgea poporul ca un val
Spre-a lor întîmpinare.
«Bine-ai venit !» strigau soții,
Mirese vesele, copii.
Dar vai ! printre feciorii
Re'ntorși, nu-i al Lenorii.

Șiragu 'ntreg ea l-a 'ntrebat
De Vilhelm și-a lui știre,
Dar înzădar, căci n'a aflat
Ea nici o lămurire.
Cînd oștile trecuse 'n jos
Ea păru-i mîndru de-abanos
Iși zmulse 'n desperare
Și'n plinsete amare.

Ci mama blind o mîngăia
 La sinul ei: «Părinte
 Ceresc, îndură-te de ea!
 Copilă! fi cuminte!»—
 «Ah mamă, mamă! E pierdut!
 De-acuma toate s'au trecut!
 Nici Dumnezeu nu cată
 La soarta-mi blăstămată!»—

«Te 'ndură, Doamne și 'mpărat!
 Zi tatăl nost, copilă!
 Ce Domnul dă, e bine dat.
 De noi ai, Doamne, milă!»—
 «Ah mamă, mamă! e 'nzădar!
 Ce mi-a dat mie-i chin amar!
 La ce-a fost ruga bună,
 Cînd totul e minciună?»—

«Dar mare-i mila Domnului,
 La dînsu-i mîngierea,
 Grijană, cu voia lui,
 Ți-a ușura durerea».
 «Ah mamă, de ce boală zac
 Grijană nu e de leac!
 Nici ea, oricît să fie,
 Pre morți nu-i mai invie». —

«Copilă! dac'al tău iubit
 În țeara ungurească
 Pentru-alta el te-a părăsit,
 Și legea creștinească?
 Copilă, lasă-l la pustii!
 Nu-i va prii printre cei vii:
 Călcîndu-și jurămîntul
 L-a frige și mormîntul». —

«Ah mamă, mamă! s'a trecut!
 Pierdut—pierdut rămîne!
 O, dacă nu m'ași fi născut
 Să fiu de azi pe mîne!
 Ah! curmă-te-al vieții fir!
 Al zilelor amare șir!
 Căci Dumnezău nu cată
 La soarta-mi blăstămată!»—

«Ah Doamne ! nu te potrivi
 Acestor seci cuvinte !
 Ea nu se poate stăpîni
 Și-i brudie la minte !
 Copilă uită acest rău,
 Gîndește-te la Dumnezeu,
 Și-i dobîndi drept mire
 În suflet fericire !»

«Ce-i, mamă, fericirea ? vai !
 Ce-i chinul, mamă, plînsul ?
 Cu Vilhelm lumea este-un raiu,
 Un iad fără de dinsul !—
 Ah ! curmă-te-al vieții fir !
 Al zilelor amare șir !
 Căci fără al meu mire
 Nu este fericire.»

Sărmana fată ne 'ncetat
 În cruda-i desperare
 Cu Pronia tot s'a certat
 Și în durerea-i mare
 Zbătîndu-se s'a chinuit
 Până ce soarele-a sfințit
 Și-a stelelor mulțime
 Luci din înălțime.

Atunci sună un trop trop trop
 De-a roibului copită ;
 Un călăreț sosi'n galop
 La poarta zăvorită.
 Zăvorul slab atins, nătîng
 Sloboade-un tainic zîng zîng zîng !
 Și-apoi străbat aceste
 Cuvinte fără veste :

«Ei, hei ! Ei, hei ! iubita mea !
 Veghiezi sau dormi tu oare ?
 Îți plînge inimioara ta ?
 Sau rîzi ca mîndrul soare ?
 «Tu, Vilhelm, ești cu-adevărat ?...
 Eu plîns-am și te-am așteptat ;
 Ce chinuri suferite !
 De unde vii iubite ?»

«Chiar din Boemia sosesc,
 Și innoptase bine,
 — Căci numai noaptea călăresc—
 Drăguță, hai cu mine!»—
 «Ah, Vilhelm, vîntul vue viu!
 La piept întăiu vin' să te țiu,
 Să te 'ncălzești, iubite,
 În brațele-mi dorite!»—

«Vuiască vîntul cît va vrea,
 Copila mea iubită,
 Aici eu nu pot rămînea,
 Căci calea mi-e grăbită.
 Incinge-te, te avîntă, sai
 Pe roib l'a mele spate, hai!
 Căci mile pîn'acasă
 Avem o sută rasă».

«Un drum așa de 'ndepărtat
 Tu nu vei cere doară!
 N'auzi că clopotu-a sunat
 A unsprezecea oară?»—
 «Privește! luna luce clar,
 Și noi, și morții, zburăm amar,
 Te duc chiar azi, crăiasă!
 În patu-ți de mireasă»—

«Dar unde-i cămăruța ta?
 Patuțul tău, fărîtate?»—
 «Departe! rece, mic, așa
 Opt scînduri înch. iate!»—
 «'ncap și eu?»— «Da! amindoi!
 Incinge-te, te-avînt' apoi!
 Nuntașii stau, iubită,
 Și-odaia-i pregătită».

Iubita 'n pasu-i săltăreț
 Se avîntă călare,
 Ținindu-se de călăreț
 În dulce 'mbrățișare;
 Și 'n urra urra, hop hop hop!
 Ei zboară 'n valburos galop,
 Iar pieptul lor zvîcnește,
 Scînteii prundul țîșnește.

La dreapta și la stînga lor
 În zarea cea de lună,
 Dispar livezi, cîmpii, ogor,
 Și podurile tună!—
 «Ți-e groază, dragă?... Ceru-i clar!
 Hehei! cei morți alearg' amar!
 De morți au groază-ți face?»
 «O, nu!... dar dă-li pace!»—

Ce sunet, cînt, răsună 'n crîng?
 De corbi ce filiiire?...
 Trag clopotele, oameni plîng:
 «Eterna-i pomenire!»
 Un funerar convoiu, cu greu
 Pășînd, s'apropie mereu,
 Și'n bocet se cunoaște
 Orăcîit de broaște.

«Dar după miezul nopții voi
 Grijiți de 'nmormîntare!
 Acuma haideți toți cu noi,
 Veniți la «masa mare!»
 Tu, dascăl, corul tău fatal
 Să'ngine cîntul nupțial!
 Tu, popă, cască-ți gura:
 Sfîntește-mi legătura!»

Convoiu și bocet, cînt, dispar
 L-a lui poruncă 'ndată,
 Dar într'un val-virtej amar
 În urma lor s'arată.
 Tot mai departe hop hop hop!
 Ei zboară 'n volburos galop,
 Iar pieptul lor svicnește,
 Scintei prundul țîșnește.

La dreapta și la stînga zbor'
 Și munți și lanuri late,
 La stînga, dreapta, stînga lor
 Dispar cetăți și sate!—
 «Ți-e groază, dragă?... Ceru i clar!
 Hehei! cei morți alearg'amar!
 De morți au groază-ți face?»
 «Ah, lasă mortii-n pace!»—

Ci, colo, sus, pe eșafod,
 În raze diafane
 De lună, joac' un joc nerod
 Năluci aeriene.
 «Sa-sa! nălucelor! în jos!
 Veniți cu noi în șir frumos!
 L-a noastră 'mbrățișare
 Să 'ntindeți «hora mare!»—

Nălucele cu iș-iș-iș
 Sosesc fișitoare,
 Ca un virtej prin aluniș,
 Prin frunze seci, ușoare.
 Tot mai departe hop hop hop!
 Ei zboară 'n volburos galop,
 Iar pieptul lor zvicnește,
 Scintei prundul țîșnește.

În sbor nebun se'nvirteja
 Cu dinșii tot pământul!
 Și stelele de sus zbura
 Pe ceriu 'ntins, ca vîntul!—
 «Ți-e groază, dragă?... Ceru-i clar!
 Hehei! cei morți alearg' amar!—
 De morți au groază-ți face?»—
 «Vai! lasă morții-n pace!»—

«Roib! Roibule! glas de cucuș
 S'aude, cred; aleargă!
 Roib! Roibule! nu-i cerul roș?...
 Roib! urma-ți să se șteargă!
 Nebunul zbor e-acum sîrșit!
 Vezi, patu-așteaptă pregătit!
 Cumplit aleargă morții!—
 Ajuns e pragul porții».

Cu friul slobod, în asalt
 Iau poarta ferecată,
 Forțînd, în zidul cel înalt,
 Zăvorul cu lăcată;
 În zingănit asurzitor
 Preste mormînturi trec în zbor;
 Stau pietre mormîntale
 În luciul lunei pale.

Dar vai! o groaz'ășa mai rar!
 Ca iasca 'n bucățele
 Al călărețului pieptar
 Căzu de pe-a lui șele!
 Golaș de păr e hidul cap,
 O tidvă goală ca un nap,
 Trupu-i schelet cu coasă,
 Ceas de nisip din oasă.

Sălbatec roibul sforăi
 Din nări scinteietoare,
 Deodată, hu! se prăbuși
 Subt ale ei picioare.
 Un urlet surd pe-aripi de vint,
 Un gemet greu de subt pământ!
 Iar tinăra fecioară
 De groază sta să moară.

Apoi nălucele pe loc
 L-a lunei blîndă zare
 Se prinseră 'n fantastic joc
 Urlînd în gura mare:
 «Copilă 'nvață-te-a răbda!
 Cu Dumnezeu nu te certa!
 De trup ești liberată,
 De-acum de suflet cată!»

Rădăuț

Iorgu G. Toma